

Tedenske novice.

Volkasto zborovanje Slovenske ljudske stranke v Mariboru. V nedeljo, dne 28. 1. m., se je v Mariboru vršilo tako sijajno politično zborovanje, kakor ga še naša stranka v Mariboru ni videla. Velika dvorana Götzove pivovarne je bila nabito polna. Brez vsake večje agitacije so prišli naši somišljeniki od blizu in daleč, da slišijo svojega voditelja. Govorili so gg. dr. Anton Korošec, dr. Karel Verstovšek, prof. Vesensjak in tajnik SLS Zebot. Dr. Korošec je občinstvo med si-
hajno zasnovanim govorom prekinjeval s viharim odobravanjem. Včerajšnja „Svaba“ je objavila dobesedno nje gov. govor. Po shodu, katerega se je udeležilo nad 3000 ljudi, se je vršila ustanovitvena županska zveza. Natančneje poročilo priložimo v prihodnji številki našega lista.

Za samoupravo Slovenije se je izrekla tudi velika občina Tinje na Pohorju. Čast zavednim in samozavestnim možem!

Nam je prav. V „Učiteljskem Tovarišu“ pozivlja znani stari liberalni nadučitelj Knaflič, naj ga pooblastijo vsi učitelji za tožbo proti „Slov. Gospodarju“. Nam je to popolnoma prav, bomo vsaj imeli jasno statistiko vseh tistih, ki se borijo proti nam in našemu programu. Tudi to nam bo še zelo prav prišlo.

Dr. Pucelj? Samostojni Pucelj se je podpisal pod vladni proglas kot — Dr. Ivan Pucelj. Belgrajski listi isto tako pišejo, da je Pucelj v zadnjem času kaj rad podpisuje kot „doktor.“ Lažljivost samostojnih voditeljev se ne plaša niti pred zakonom, ki strogo prepoveduje prisvajanje naslovov, katerih državljani v resnici nima.

Prav je napravil. V „Slov. Narodu“ se pritožujejo Sokoli, da je odločen naš pristav kmet odklonil, da bi se z njim vozila neka mestna sokolska frajlica. Seveda, naši Sokoli mislijo, da jim bodo še ilapčevali naši kmetje, ki morajo itak plačevati davka zato, da Pribečević daje za sokolska pijančevanja velike državne podpore.

Ali je res? Slišimo, da so člani učiteljskega pri Veliki Nedelji denuncirali svoječasne govornike na shodu Kmetijske zveze pri ptujskem okrajnem glavarstvu. Ven z obdolžitvami!

Cemu toliko nepotrebnih sitnosti Okrajna glavarstva zahtevajo, da se mora vojaških naborov, ki se vršijo te dni, udeležiti kot spremljevalci nabornikov poleg župana še iz vsake občine polovica občinskih odbornikov. Ako ne — kazni. Ali mislijo gg. uradniki in oficirji, da je danes pot v Maribor iz hribovskih občin tako po ce-
na? Centralizem, kako praktičen pač si! — Iz neke občine, ki šteje 16 odbornikov, bo šlo samo pet fantov k k naboru. Spremljalo jih bo pa — 9 občinskih mož! Juhe centralizem!

Birmovanje v Mežiški dolini na Koroškem se bo na prošnjo krškega generalnega vikariata v Dravogradu s privolenjem knezoškofa v Celovcu vršilo po našem prevzvišenem nadpustirju v nedeljo, dne 4. septembra pr. Sv. Mariji Vnebovzeti v Prevaljah in v ponedeljek, dne 5. septembra pri Sv. Ožbaltu v Črni.

Samostojna nastopi pri volitvah v cenilne komisije za osebno dohodnino. Zaupniki SLS, pozor! Tudi mi seveda nastopimo. Opozorite naše pristave na važnost volitev! Držite se navodil!

Za juda in Nemce. Ptujski obka Urug je za časa rajne Avstrije kaj vneto skrbel za šolsko mladino iz Nemčije, kajti v svoj „Studentenheim“ in „Mädchenheim“ je spravil samo le nemško šolsko mladež. Toda eno dobro lastnost je imel: judov ni maral. A sedaj pa, ko pašujeta v Ptuj velika demokratska dr. Fermeve in dr. Gosak je postalo v Ptuj vse drugače. V Ptuj sta namreč v obe tovarni privabila — nad 300 odraslih Nemcev in judov. Se pač ravna po demokratskem geslu: „Geschicht ist Geschicht“, narodnost ji-
ma je pa postranska stvar.

Strahovit požar. Iz Londona se avlja, da je v njulorski luči uničil velikanski požar dveje velikih ladij in sicer „Whetston“ in „Lady Otharn“ — poprej nemška „Vaterland.“ Obe lepi ladiji so komaj potegnili iz bližine o-

stalega brodoma, ki se je nahajalo v veliki nevarnosti. Na „Whetstonu“ se našteje 2000 mrtvih.

Za župana v občini Spodnji Gašteraj je bil izvoljen naš mladi somišljenik Janez Rotman. Cestitamo!

Velika nesreča je zadela našega odličnega pristaša kmeta-župana Mastena iz Pušince. Požar mu je pretekle sredo uničil vsa poslopja in premišnine ter pridelke. Skodo cenijo na okroglo 200.000 K. Zavarovalnina znaša le 6000 K. Hudo prizadetega moža toplo priporočamo vsem dobrim srem v bratsko podporo.

Kolera v Rusiji. Ozemlji Volge in Rostova sta po koleri posebno prizadeti. Ta kuga se je že pričela razširati preko rusko-poljske meje in se ga že do Brest-Litovska, Kovla, Rovna in Lvova. Kar ne pobere lakota, pa postane žrtev kolere. Londonski listi pišejo, da bo postala Rusija sčasoma eno samo velikansko grobišče.

Število stradalcev mladine v Rusiji znaša nad 9 milijonov. Strašne razmere vladajo v boljševiški Rusiji!

Dvojni umor. Pri Sv. Barbari v Mariboru je umoril Tomaž Kline ženo briskega mojstra Božidara Petroviča iz Novega Vinodola in potem se sebe. Zalostne posledice naše brezverske dobe!

Na zimski kmetijsko-gospodinj-ski šoli v Repnjah (p. Vodice na Gorenjskem) se prične novo šolsko leto s 17. oktobrom t. l. Šola traja 6 mesecev od 17. oktobra t. l. do 15. aprila 1922. V zavod se sprejme 12 gojenk z vsoto potrebnih oskrbo. Oskrbnina znaša 400 K na mesec v denarju, v živilih pa za celi tečaj 3 kg masti, 3 kg sladkorja in 30 kg pšenice ne moke. Prošnje za sprejem gojenk, ki morajo biti najmanj 16 let stare, je vlagati do 30. septembra t. l. pri vodstvu kmetijske gospodinj-ske šole v Repnjah, p. Vodice na Gorenjskem.

11 mesečni tečaj na državni kmetijski šoli v St. Jurju ob juž. žel. se začne početkom novembra t. l. Kol kovanje, lastnoročno pisane prošnje za sprejem naj se pošljejo podpisaneu ravnateljstvu do konca septembra t. l. Prošnjam je treba priložiti: krstni list, domovnico, zdravniško, pravstveno in zadnje šolsko izpričevalo ter reverz staršev, da se zavežejo redno plačevati predpisane pristojbine. Oskrbnino je treba plačati mesečno naprej po 240 K. Nekaj učencev, ki dokažejo z uradnim potrdilom, da so res potrebni, zamore dobiti tudi polprosta mesta. Ako pa zapusti učenec brez tehtnega vzroka zavod pred koncem tečaja, je v vsakem slučaju plačati do istega časa popolno oskrbnino kolikor v resnici stane. Sprejemajo se le sinovi kmetov, najmanj 16 let stari, ki so dovršili vsaj ljudsko šolo z dobrim uspehom. Boljša predizobrazba, kakor tudi večja starost daje prednost.

Tečaj za konzerviranje sadja. Na državni vinarski in sadjarski šoli v Mariboru se vrši 19. in 20. septembra t. l. brezplačni tečaj za konzerviranje sadja. Predavanje in demonstracije se začnejo ob 9. uri predpoldne. Kdor se namerava udeležiti tečaja, naj se javi z dopisnico ravnateljstvu šole do 18. septembra.

Nova trgovina v Mariboru. Na Aleksandrovi cesti v Mariboru je otvoril novo trgovino g. Miloš Oset. Več o tem v inseratnem delu lista.

Naž pristav Vezjak od Sv. Petra je za uspešno posredovanje pisarne KZ daroval za strankni fond 40 K.

Dar Dijaški kuhinji v Mariboru. Na primiciji P. Ruperta Suhača pri Sv. Juriju ob Ščavnici se je nabralo za Dijaško kuhinjo v Mariboru 500 K. Prav prisrčna hvala!

Dne 8. septembra na veliki ljudski shod na Humu pri Ormožu!

Somisljenike naše stranke iz ormoškega okraja vabimo na Marijin praznik 8. septembra na velik ljudski shod na Humu pri Ormožu. Govorijo naši poslanci in drugi. Začetek ob pol 11. uri. Zaupnike prosimo, da agitirajo za obilno udeležbo. Ustanovi se tudi „Županska zveza“ za ormoški okraj.

Slov. kmetijska zveza.

Gospodarstvo.

Mariborski trg v soboto dne 20. avgusta ni bil dobro obiskan. Kupcev je sicer bilo, a blaga smo opazili zelo malo. Krompirja je bilo okoli 30 vozov. Okoli 11. ure je bil že ves razprodan. Cena 18, 20 in 22 K za merico. Tudi čebule je bilo malo. Fižola, kumarice in enakega sočivja pa skoro nič. Malo je bilo tudi perotnine. Se vidi, da ljudem primanjkuje krme za te vrste živine. Tudi temu blagu je cena poskočila. Nenadoma se je podražilo bučno olje. Pred 14 dnevi je šlo stalo 42, 44 K liter, tokrat pa že kar 56—58 K. Vzrok, pomanjkanje bučnic. Sena in otave je bilo na trgu okoli 20 vozov. Cena zelo napete. Sukale so se med 580—680 K za 100 kg. Koruzo so naši Poljanci prodajali na trgu na drobno po 8 K liter, ravnotako tudi pšenico; oves in ječmen sta stala na 5 K.

Mariborski živinski sejm je bil v torek, 23. avgusta zelo živahen. Zivine, posebno volov je bilo zelo mnogo. Živahnost sejma je povzročil neki nakupovalec Hafner iz Zagreba, ki je pokupil večinoma vse vole, ki so tehtali nad 600 kg komad. Plačeval je po 15, 16, 17, 18 in najtežje celo po 19 K 1 kg žive teže. Te šuevilke se sicer lepo slišijo, a živinorejec je bil zopet oškodovan. Nekaj dni pred sejmom so se razpršili živinski prekupeci po kmet-skih občinah in so nakupili od kmetov vole po 12—14 K. Govorili so jim, da je izvoz zaprt, da je cena mesu v Mariboru 10—14 K itd. In te vole so prodajali Hafnerju za Italijo 23. avgusta z dobičkom 3—5 K pri kilogramu. Na dan sejma so poslali ti verižniki svoje mešetarje na vse ceste, ki vodijo v Maribor in pokupili za nizko ceno najboljše komade. Cez dve uri je n. pr. en tak verižnik zaslužil pri paru volov 6400 K! In na sejmišču je bilo vse polno onih, ki na trgu preganjajo viničarke, če prodajo mleko za 10—20 vin. dražje, a vsi so dremali in niso ničesar videli. Pozivamo naše ljudi, da nam poročajo imena mešetarjev, ki so oškodovali živinorejce. — Cene kravam, bikom, telicam in lažjim volom so se vrtele med 8—14 K za 1 kg žive teže.

Lesni trg. V Sloveniji je popraševanje po lesu malenkostno, vsled česar so lesne zaloge polne. Otesan les za stavbe v dolžini do 4 metrov plačujejo do 700 kron za kubični meter. Mehke deske kubični meter 1100 K, deske za zaboje pa 1250 K. Lesene cene v Sloveniji so mnogo nižje nego na Hrvaškem in v Srbiji. Na Nizozemskem počiva vsa lesna trgovina. Čehoslovaška tekmuje uspešno z nemškim lesom na svetovnem trgu. Italiji primanjkuje lesenih sodov za vino, ocat, olje in petrolej, vsled česar namerava uvoziti iz Jugoslavije in Grčije okrog 250.000 sodov. Na Švedskem so cene za les padle. Finska tekmuje s svojim lesom na svetovnem lesnem trgu. Kakor se pričakuje, bo v kratkem tudi Rusija pričela izvažati les. Na lesnem trgu v Trstu se delj časa padajo cene. V zadnjih dveh mesecih so cene padle za 100 lir pri kubičnem metru.

Bučnega olja bo zmanjkalo. Vsled velike suše ni letos skoro prav nič buč. Vsled tega tudi bučnega olja kmalu ne bo več dobiti. V Medžimurju pa še imajo židovski veletržci nakupljeni bučnice več vagonov. Židovi pa te bučnice sedaj prodajajo v Italijo za velikanski dobiček. Medžimur-skemu kmetu so židovi plačali lansko jesen za bučnice samo neko malenkost a prodajajo jih sedaj za 100 do 200 % dobiček. Vlada, kje si?

Cement za obrtnike. Urad za pospeševanje obrti lahko preskrbi obrtnikom trboveljski cement. Stavbe niki, zidarji in izdelovalci cementne opeke naj prijavijo svoje potrebe šine na naslov urada, Dunajska cesta 22, do 1. septembra t. l.

Svila za sita in papir za soboslikarske šablone ima Urad za pospeševanje obrti v zalogi, kar bo razdelil med interese. Svila za sita je dobelosti št. 7 in je 102 cm široka.

Nem. Avstrija je dovolila Italiji, da sme iz južne Tirolske izvoziti 30.000 hl ali 10.000 polovnjakov vina. To je nekaj!

Vrednost denarja. Ameriški dolar stane 176%—177% naših kron. Za

100 nemških mark je plačati 204—207 kron, za 100 čehoslovaških kron 204—215 in za 100 laških lir 752%—654% jugoslovanskih kron. Avstrijska krona sploh ni notirala.

V Slov. Bistrici bo 11. septem. velik ljudski shod!

za cel slovenjebistriški okraj združen z ustanovitvijo „Županske zveze“. Ob pol 8. uri (po opravi) tabor na prostem. Govorijo naši poslanci. Torej vse 11. septembra v Slov. Bistrici!

Slov. kmetijska zveza.

Dopisi.

Sv. Peter pod Sv. gorami. V nedeljo, dne 11. septembra, se vrši 17. venceskovo zborovanje za dekliške in ženske organizacije med Sotlo in Savo. Na zborovanju govori poslanec dr. Holnjec.

St. Janž na Dravskem polju. Tukaj živi trgovec, ki je prišel iz nek-daj nemških Dobrove. Gotovo si misli, da je v St. Janžu še danes tako nemško, kakor je bilo nekdanj na Dobrovcu, ker neprenehoma nemškutari. Mi slovenski šentjanžčani tega ne moremo od njega, pa tudi ne od tiste šentjanžske slovenske inteligence, ki najrajši z njim nemškutari. Upajmo, da ta notica pomaga.

Zavrč. Prijazen griček Dev. Marije v Zavrču je bil dne 15. avgusta t. l. zbirališče nadebudne slovenske in hrvaške mladine. Dekliški tabor, ki se je tam prvič vršil pod vodstvom greč. g. dekana Podvinskega, je nad vse pričakovanje lepo uspel. Razne govornice so povdarjale razne naloge ženske mladine: Sešek Marija; Pozdrav; Vogrinec Marija; Agitacija za časopisje; Munda Terezija; 10 daril Marijini družbi; Mursec Marija; Poživitvev Marijinih družb; Derniković Alojzija; Kam naj grede dekleta, v Marijino družbo; Pesek Antonija; deklamacija. Zatem je g. prof. dr. Jeraj dal v temeljitom govoru stvarna navodila za praktično delo v izobraževalnih društvih in Marijinih družbah. Vi-dar navdušenja je vzbudil pri vseh g. kaplan Dušič od Sv. Barbare, ki je v mili hrvaščini govoril zlasti svojim se-
stram iz Hrvaške o verski zavesti. Polni navdušenja so se razšli zborovaleci z željo, da bi se tak shod vršil vsako leto.

Sv. Trije Kralji v Slov. gorici. Tabor mladeniških Marijinih družb se je zadnje nedeljo lepo izvršil. Pridigovalec sta o. Alojzij od Sv. Trojice ter domači g. župnik. Zastopane so bile poleg domačih župnije še Sv. Trojica, Sv. Anton, Sv. Jurij v Slov. gor., Negova in Sv. Bohiank. Na shodu so nastopili: 2 deklamovalca, 8 fantov in 3 družbeni voditelji kot govorniki. Govori so nas posebno vneli za apostolsko delo, ki ga naj izvršujejo Marijine družbe v današnjih dneh. Vmes smo zapeli več Marijinih pesmic. Vreme je nekoliko nagažalo, pa naša srca so bila polna vneme za svete cilje družbe Marijine, ki naredi fanta zmognega za vsako plemenito delo.

Marija Nazaret pri Mozirju. Naša mala župnija je praznovala 30letnico svoje popolne samostojnosti na izredno lep in vesel način. Dne 31. julija okoli 15. ure se je začel pomikati iz Nazareta sprevoz 12 slavnostno okrašenih vozov proti Letušu, kamor je došel ob 16. uri. V Letušu so nas že čakali novi bronasti zvonovi. Nepopisna čustva radosti so napolnila naša srca, ko smo jih zagledali na vozovih, na katerih so jih pripeljali iz Ljubljane. Marsikatero oko se je od veselja zarosilo. Ko so domača dekleta zvonove in vozove z zelenjem in svetlim ovenčale, je nazarški gospod župnik v kratkih, jedrnatih besedah pozdravil zvonove, nakar smo jih med prepevanjem in pokaanjem topičev spremili proti domu. Po kratkem odmoru v Mozirju, kjer se je ves trg zbral okoli zvonov, smo prišli z zvonovi srečno in točno ob 19. uri na prijazen samostanski grič. Kako verniki težko pogrešajo zvonove — spremiljevalce človeškega življenja, nam dokazuje nenavadno številna množica, ki se je zbrala 2. avgusta zjutraj k slavnostnemu govoru g. g. Alfonza Požar, župnika iz Rečice. Po tem la-